

ROMÂNUL

ABONAMENTUL :

Pe an 70 Lei = 140 Cor.
Pe an 36 Lei = 72 Cor.
Pe luni 18 Lei = 36 Cor.
Prețul unui număr e de
25 bani sau 50 fil.
Telefon p. oraș și in-
terurban Nr. 750.

REDAȚIA
ȘI ADMINISTRAȚIA
Strada Zrinyi numărul 1 a.
INSERȚIUNILE
se primesc la administrație
și se taxează după tarif.
MANUSCRIPTELE NU SE
INAPOIAZĂ.

Interview cu d. General Averescu.

Președintele „Ligei Poporului” despre situația externă și frământările politice. —

În războiul pentru independență sergent, general de astăzi, despre ale cărui calități militare nu a început a se vorbi în lumea civilă decât în timpul războiului balcanic. Fost ministru de război, de scurtă durată într'un guvern liberal, a trebuit să plece în urma unei interpelări cu tîlc aranjată, pentru a exercita o misiune la Turnu-Severin, mi se pare.

În războiul din 1916, figura generalului Averescu a început a se desemna tot mai bine, și în armatele, asupra tuturor luptătorilor plutea său. Numele lui flutura pe buzele tuturor și el să aștepta să realizeze irealizabilul. Și-a făcut un nume mult, decât se putea face în împrejurările vitrege ale atunci și a făcut ceea ce nu ar fi putut face nici un alt mai strălucit mareșali.

De aci, aceea popularitate după care n'a alergat să se caute șefi de talia generalului Averescu. Și-a dragoste ce pornea dela cel din urmă lup care în ceasuri de răgaz povestea o amintire veche de cine știe unde și nu se știe cum, prin acel geograf popular care-i una din tainele țăranelui nostru, îmbărbăta și da curaj celui ce se îndoaia. Acum, acum aiurea, el era pretutindeni inspirator al micilor armate la număr, dar mare prin țaria morală care da pildă. Un general, care știa să se coboare în tranșea de prima linie, să se strecore neobștărit prin zigzagurile șanțurilor de comunicație, să-și arde de la soldat dacă-l atingea în trecere, să stea să vorbească cu el și abea după ce a plecat să aflu omul să vorbit cu „generalul”. Căci generalul, se știe acum era Averescu. Așa se explică marile succese la Mărăști, de care nu rămăsesem nici mai prejos la Mărășești.

Președinte de consiliu, cu menirea de a încheia o pace, a demisionat și tot odată a intrat în viața politică înfiind Liga Poporului. Acum i se arată recunoștința de șii lui soldați. Liga, e o organizație în care generalul are o armată întreagă, toată armata. Ar putea să facă ce vrea cu ea. La un semn de chemare al lui ar alerga cu toți și nici o putere nu ar putea să-l oprească. De-ar fi un demagog... Dar tocmai de aceea își impune o rezervă și o cumpătare în exprimarea chibzuință a lucrurilor, care reține avânturi. Om politic, nu are manierele politice ale celui versat și acesta își spune gândul în fraze scurte, precise ca în ordin de zi.

Situația externă.

Situația României în viitor. Chestiunea Banatului.

— Ce credeți despre politica României în momente actuale?

— Politica noastră din trecut a avut o mare greșită. Ne găsim astăzi la o răstătură atât în ce privește politica externă cât și cea internă. O politică de izolare ar fi cea mai mare eroare. Trebuie să ne găsim într'o relațiune cu care să avem comunitate de interese, ca să nu ne mai vedem în moment critic siliți a o părăsi și a alege altă cale, adică să facem o politică concertată și conștientă, iar nu, o politică de oportunitate momentană. Lucrul acesta îl considerăm cu atât de mai mare importanță, cu cât situația României Mari va avea altă însemnătate în viitor decât în trecut.

— Ce consecințe ar putea avea pentru țară o absență dela Conferință, în caz când nu am fi pe deplin satisfăcuți?

— Mă doare ca român pentru orișice parte din terenul revendicat de noi care nu ar fi dată. Tot ca român cred că este o dorință pentru noi să punem în mișcare tot ce e cu putință pentru ca revendicările noastre să se realizeze în întregime. Dar tot ca român și ca bun român, cred că e o supremă dorință, în special pentru oamenii de stat să

cântărească bine și să prevadă ceea ce este realizabil și ceea ce nu este realizabil.

Ar fi o greșală foarte mare față de interesele noastre, mai ales în aceste momente grave, când ni se pun atâtea probleme de dezlegat, dacă printr'un gest greșit al elementelor reale ne-am aventura pe o cale care să ne ducă la prăpastie.

Situația internă.

— Politica de clasă. Situația față de Ardeal. —

— Se spune că Liga Dvoastră, ar fi un partid de clasă...

— În concepțiunea mea nu înțeleg nici partid de clase, nici partide regionale, ci partide cu elemente din întreaga țară și din toate clasele înfrățite în jurul ideilor de cari se vor călăuzi în activitatea lor politică.

O politică de principii care să îmbrățișeze problemele României Mari în tot complexul lor, adică o politică de grupări în jurul principiilor, iar nu în jurul persoanelor.

— Atunci ar trebui să se ia contact cu bărbații politici din teritoriile alipite.

— Cred că e nevoie ca toți bărbații politici din Ardeal să ia contact cu cei din țară, pentruca atunci când vor începe să se facă diferitele grupări să nu se găsească nepregătiți și unii și alții.

— De ce n'ar trebui să pornească gestul de aici?

— Ardelenii nu riscă nimic în acest pas pe care l'ar face, pe când bărbații politici din regat ar putea fi suspectați de a căuta să capteze partizani. Dvoastră sunteți uniți și formând un bloc unitar dați un exemplu, care ar fi fost bine să fie urmat aiurea.

Nu văd momentul să venim în contact politic pentru că pun mult temeii pe ardelenii în credința că vor exercita o influență salutară și am mari speranțe că vor face-o în opera de refacere a vieții noastre politice.

Dar domnul general se interesa în deosebi asupra situațiunii, de aici, despre care la București nu se știau decât lucruri vagi. Și am văzut atunci multe din lipsurile ce trebuiesc îndreptate.

Vasile Savel.

Studenti Basarabeni in Cernăuți.

Cernăuți 1. În localitate a sosit un număr de 200 de studenți basarabeni în frunte cu profesorul de muzică Căprița. Scopul acestei vizite era o cimentare cât mai trainică între studențimea basarabiană și bucovineană. La gară au fost întâmpinați de către soc. studențești „Moldova” și „Arboroasa”, de unde au pornit în corpore la sediul studenților.

După ce au vizitat orașul și împrejurimile Cernăuțului, s'a organizat o conferință urmată de un concert.

D. Popescu rectorul seminaristilor din Chișinău a ținut o conferință în care a spus că după 144 de ani de încetușare sub cizma țaristă, România își vede feciorii rătăciți înapoiindu-se la sânul maicei.

Să ne alăturăm forțele noastre pentru a putea desăvârși rolul istoric pe care România trebuie să-l joace. După conferință corul a întonat mai multe cântece naționale. M.

Instalarea autoritaților românești în Arad.

— O ordonanță a generalului de Tournadre. —

— În urma acordului stabilit între comandamentul francez din Arad și prefectul județului d. dr. I. Marșieu, ieri înainte de amiază a avut loc o consfătuire între d. general de Tournadre și d. dr. I. Marșieu cu privire la instituirea autorităților românești.

În administrația orașului și a instituțiilor de stat, instalarea nouilor numiți, se va face Luni.

Consiliul dirigent a numit și ca prefect al orașului Arad pe d. I. Marșieu.

Ca primar al orașului e designat d. dr. Ioan Robu, fost avocat în Hălmgaiu. Dsa a fost voluntar în armata română iar în prezent e comandantul garnizoanei din Piski, fiind căpitan în rezervă. D. Robu va sosi Marți în Arad.

Ajutor de primar e designat d. dr. Stefan Anghel.

Conducerea administrației financiare (exactoratului) va fi încredințată deocamdată dlui Ioan Berzovan, funcționar financiar.

În fruntea direcțiunii financiare a fost numit de Consiliul Dirigent d. Iuliu Arsenovici, consilier ministerial pe lângă rezortul de finanțe, fost sub regimul unguresc director-substituit de finanțe în Pojon, unul dintre cei mai distinși bărbați de finanțe, pe cari i-au avut români de dincoace de Carpați.

Prim-consilier la direcțiunea financiară va fi d. dr. Ludovic Kalmár, care pe vremuri a mai ocupat acest post la direcțiunea din Arad și care a și depus jurământul de credință Regelui României.

Președinte la tribunal a fost numit d. dr. Vasile Avramescu.

La constătuirea ce a avut loc ieri, s'a discutat și chestia bancnotelor albe. O decizie însă nu s'a luat deocamdată. Bancnotele plătite până acum în dare la oficiile de stat și comunale, vor fi schimbate de Consiliul Dirigent la Banca Austro-ungară.

În ce privește bancnotele celorlalte emise de Banca Austro-ungară, ele vor avea valoare, dacă sunt stampilate. Cele nestampilate nu se vor mai recunoaște, începând din 11 Iulie.

Se atrage deci deosebit atențiunea locuitorilor asupra termenului de 10 Iulie, care nu va mai fi prelungit și când încetează stampilarea banilor.

Comisia de stampilare funcționează acum în Borossebiș. Toți acei cari nu și-au prezentat încă banii la stampilare în interesul lor propriu să-și prezinte neapărat banii la bănci, care vor mijloci stampilarea.

În legătură cu instalarea autorităților românești, d. general de Tournadre a dat următoarea

Ordonanță.

Art. 1. Din ordinul generalului, comandantul suprem al armatelor aliate din Orient, funcționarii de stat, cari sunt în serviciu în orașul Arad, precum și funcționarii orașului Arad, de naționalitate maghiară, vor fi înlocuiți succesiv cu funcționari de naționalitate română, în măsura, în care guvernul român va crede de cuviință.

Art. 2. Funcționarii menținuți, revocați sau în retragere, precum și văduvele care primesc pensiuine, de orice naționalitate, voi

INFORMAȚII.

continua să primească salariul sau pensiunea până la semnarea păcii — cu condiția că vor depune jurământ de credință Regelui României. Dacă vreunii dintre funcționari refuză să depună jurământul, cazul lor va fi supus deciziei Consiliului Dirigent din Sibiu.

Până la primirea răspunsului Consiliului Dirigent, funcționarii în chestie, vor face următorul angajament:

„Mă angajez în mod solemn să îndeplinesc conștiincios, cu loialitate și credință obligațiunile funcțiunii mele față de guvernul român și de a păstra secretul oficial“.

Art. 3. În principiu, funcționarii maghiari menținuți nu vor fi permutați, și orice măsuri contrare acestui ordin vor fi supuse deciziei generalului guvernator.

Art. 4. Comandamentul militar al orașului Arad, precum și controlul administrativ al funcționarilor de stat și al funcționarilor orașului, rămân în mâna autorităților franceze.

Generalul de Tournadre,

Șeful statului maior:
Maior Raymond.

Scăpat dela bolșevici.

— Povestirea unui țaran român scăpat din armata roșie. —

Continuăm azi interesanta povestire a lui Ion Borha din Nădab care spune:

În Szolnok, spre Budapesta, am întâlnit soldați români, făcuți prinșonieri de unguri. Am împărțit între noi durerile și ne-am îmbărbătat în căzărnilor din Kelenföld, căci și pe soldații români care au încăput pe mâna lor bolșevicii i-au pus să lupte în armata roșie.

La 15 April 1919, au căzut în mâinile lor 15 soldați și un maior pe care bolșevicii l-au împușcat la Hodod. (Să nu fie maiorul Rozin din Rgt. 16 inf? N. R.)

În drumul lor până la Szolnok, bolșevicii i-au despoiat de haine și de tot ce aveau la ei, și i-au bătut fără milă.

La Szolnok au ucis doi dintre ei, străpungându-i cu baioneta, pentru că au îndrăsnit să spună că sunt români, iar pe un sergent l-au bătut așa de tare c'or trebuit să-l ducă într'un spital la Budapesta.

Împreună cu noi, la Budapesta era și un negustor din județul Arad, care ni-o povestit că pe trenul cu care au fost duși de bolșevici, s'aflau și doi preoți români, pe care, după ce i-or bătut bine, trântindu-i pe spate și călcându-i i-a străpuns cu baioneta în mâni, în picioare, în piept, unde nimerea, până și-au dat sufletul. După aceea, i-au aruncat prin fereastra vagonului.

Interesante sunt și datele, ce ni le-au dat acești țarani despre armata roșie. Echipamentul soldaților, spune Borha, nu-i rău. Ce-or cărat din depozite împart pe oameni. Gradații lor poartă galoane roșii pe mâneca dreaptă și la chipiu. Ofițerii dela maior în sus poartă un galon lat între galoane roșii înguste. Dela comandantul de divizie în sus poartă un galon lat de aur între galoane roșii înguste. Tot așa se face deosebire și în mâncare. Ofițerii își au culina lor aleasă, cătanele mai rău.

Despre o armată regulată nici vorbă nu poate fi. Armata roșie îi adună pe toți și dacă nu vrei să întri la ei te omoară. De aceea se și explică de ce majoritatea sunt dezertori și oameni fără nici un căpătâi, încadrați de cadre bolșeviste, care stăpânesc prin dictatură.

Rep.

— *Abonații din fosta Ungarie cari trimit scrisori la administrație sunt rugați ca pe lângă numirea românească a localității să ne comunice — în paranteză — și pe cea unguerească.*

— Se anunță din Paris că la conferința de pace discuțiunile asupra chestiunii Bănațului au ajuns în ultima lor fază.

— Consiliul dirigent a dat o ordonanță prin care atrage atențiunea primarilor că până la deciziunea Comisiei mixte, consiliile comunale sunt obligate să înscrie de urgență pe invalizii de război, văduvele și orfanii de război pentru a li se da ajutoare.

— Ni se comunică un fapt grav asupra căruia atragem atențiunea celor în drept spre a face cercetările cuvenite:

Dela Toplița Română, jud. Mureș-Turda. cam până la Brașov în secuime, pădurile sunt devastate în mod sistematic. Numai cel care nu vrea, nu are fierăstraie și nu se ocupă cu comerțul de lemne. Ar trebui să se cerceteze dacă cei care capătă dreptul de a tăia în pădure, sunt sau nu proprietari de păduri, căci în situația în care ne aflăm se fac mari pagube.

Tot așa se petrec lucrurile și în țara Făgărașului.

— Italia din ziua încheerii armistițiului până azi a demobilizat 25 de generali, 74993 de ofițeri, 2,100,000 soldați.

— Delegațiunea ucraineană a înaintat președintelui conferinței de pace a notă în care cere să se recunoască Ucrainei dreptul de prioritate asupra orașului Harcov.

— Se anunță, că din cauza alegerilor ce se vor ține în curând în Italia, cenzura va fi suspendată.

Ministrul de interne turc și-a dat dimisia. Acest fapt pare a fi începutul crizei generale.

— Agenția rusă din Belgrad anunță, pe baza informațiilor ziarului *Unio*, că sa hotărât din partea comisarilor populari, apărarea la extrem a Petrogradului, pe care îl vor fortifica cu toate mijloacele posibile. Se confirmă oficial, că flota engleză a scufundat multe vase bolșeviste.

D. dr. Pop, primpretor la Huedin, jud. Ciojocna s'a sinucis în urma unei anchete ce s'a deschis împotriva lui.

— Ancheta contra primpretorului Mureșan dela Zalău, continuă, de asemeni și ancheta împotriva dlui dr. St. Man, avocat în Serda, din jud. Mureș-Turda de pre care se spune că cutreierea satele ce s'au răsculat, dându-se ca apărător din oficiu la Curtea Martială,

— Reamintim că astăzi la orele 11 dim. se va ține în localul școlii confesionale din casa bisericii ortodoxe române adunarea generală de constituire a „Reuniunii de cântări și muzică în Arad“.

Publicul românesc arădan e rugat să participe.

— Dra Veta Tanașiu din Șiria s'a logodit cu d. Lt. N. Nicolau.

— La 10 Iulie se începe la Sibiu o anchetă în chestia reorganizării seminarilor teologice ortodoxe. Din partea consistorului metropolitan au primit delegație să participe P. S. Sa Roman R. Ciorogar, vicar episcopesc, dr. Iosif Olariu, directorul seminarului din Caransebeș, dr. Ioan Stroia, protopresbiter și profesorii de teologie dr. Nicolae Bălan și dr. Lazar Iacob din Arad.

— În legătură cu arestarea la Cluj a dlui Grand Pierre, fost prefect și a celor douăzeci și doi tovarăși magnați din Ardeal, care organizase rezistența pasivă a magistraților din Ardeal, ni se comunică amănuntul că pentru a nu da de bănuț, magistrații au fost

angajați ca lucrători în fabrici. În modul acesta ei puteau justifica banii ce primeau pentru a continua rezistența.

— Dreptul de a purta arme și a se permite cade în sarcina exclusivă a primarilor. Jandarmeriile nu au voie a elibera astfel de permise.

— D. colonel Radu Rosetti, ofițer român de legătură pe lângă armata aliată dela Danubiu, care a însoțit pe d. general Francisc d'Espéray în Bulgaria și Transilvania, s'a întors în București.

— Misiunea americană a început să distribuie îmbrăcăminte populațiunii nevoiașe din Basarabia.

— Regele a donat 50,000 lei pentru costul clădirii unei biserici la Mărășăști, în memoria bătăliei în care armata română s'a acoperit de o glorie neperitoare.

Inițiativa ridicării acestui altar al eroilor se datorește după cum se știe societății todoxe naționale a femeilor române.

Dnii dr. V. Goldiș, dr. St. C. Popovici în București și d. M. Popovici au obținut un hanchet generalului Moșoiu.

— Din cauza sărbătorii de Luni, numărul viitor al „Românului“ va apărea Mercuri la orele obișnuite.

În Budapesta se află și acum numeroși familii de români, care se găsesc în cea mai neagră mizerie. Ei ar voi să se întoarcă în țară, însă până acum — deși s'a anunțat ziare că se vor face demersuri și s'au făcut promisiuni celor interesați — nu s'a făcut încă cât prea puțin.

Mulți funcționari români din Ardeal au familiile în Budapesta despre a căror soartă nu știu nimic, și ar fi de dorit ca printru liniștea lor și în interesul Statului, să găsească o modalitate de a li se reda familiile despre a căror soartă nu știu nimic.

— În numărul viitor vom publica interesant interview cu d. N. Iorga.

x Salon românesc de tuns, ras și frumusețe, strada Deák-Ferenc nr. 2. Radu Ursu, U 117—10

— Deschidere de sanatoriu. S'a deschis sanatorul dr. Mann din strada Kazinczy Nr. 1. Sanatorul își are camerele sale comode și frumoase, cu saie de operații și laboratoriu pentru röntgen.

Oricine își poate alege medicul, îngrijirea și providere excelentă. Sunt garanții că acest sanatoriu prin menirea sa umple un gol în Arad. Telefon Nr. 532. No. Ma 156—

BIBLIOGRAFIE.

— A apărut Nr. 1 din *Gazeta Oficială a județului Arad*, sub conducerea dlui Vasile Boneu, notar județan.

Gazeta publică diferite ordonanțe ale prefecturii în legătură cu situațiunea generală a județului Arad.

Din *Psihologia Revoluționarului*. Studiu filosofic de d. C. Rădulescu-Motru, în editura „Studii Filosofice“, București, Pasagiul Român 22.

Revista Copiilor și a tinerimei, an III, Nr. 25 cu articole de dnii C. G. Costa-Foșca, P. Dulfu, Elena Farago. Apare la București, str. Enăchită Văcărescu și bis. Prețul 75 bani.

Curierul Judiciar an XXVI Nr. 3, conține problema unificării legislației și diferite probleme de procedură. Prețul lei 4. Apare la București.

TELEGRAME.

Discuțiile cu privire la Basarabia

Lyon 5. — *In urma discuțiilor care au avut loc, în consiliul de zece cu privire la Basarabia, d. I. Brătianu președintele comisiunii românești, a arătat grava eroare ce se face de către cei interesați care uită că Basarabia e o provincie curat românească. Dsa a făcut istoricul Basarabiei, arătând drepturile noastre imprescriptibile și dovedind cu date luate din statisticile rusești, că străinii ce se găesc în acel teritoriu sunt coloniști, infiltrație străină, ceia ce nu a putut face să se piardă caracterul pur românesc al Basarabiei.*

Cât privește despre obiecțiunile ridicate de cei interesați cu privire la reconstituirea Rusiei și numai după aceea să se dea avizul asupra Basarabiei, d. Brătianu a înălțat cu ușurință aceste netemeinice obiecțiuni, arătând că felul în care se încearcă azi a se prezenta la Paris, situația din Basarabia, e opera unor dușmani vechi ai României și a unor propagandiști interesați materialmente.

Protestul contra intervenției aliaților în Rusia.

Washington 5. Senatul a hotărât să ceară dlui Wilson informațiuni asupra politicii guvernului în Rusia, ca și asupra menținerii de trupe americane în această țară.

Londra 5. A treia zi a conferinței muncitorești din Southport a fost deschisă printr-o declarație a lui Henderson care a anunțat, că după o consultare între delegații englezi, francezi și italieni, o mare manifestație a fost hotărâtă pentru zilele de 20 și 21 Iulie, ca o protestare contra intervenției aliaților în Rusia.

S'a lăsat în grija fiecărei țări de a decide dacă manifestația va fi de natură politică sau industrială.

După o vie discuție s'a votat o moțiune cu 1.893.000 voturi contra 935.000, prin care se face apel la congresul societăților „Trade Unions”, pentru prepararea unei acțiuni industriale, care să forțeze guvernul să oprească operațiile din Rusia.

Papa despre judecarea lui Wilhelm.

Paris 5. Ziarul italian *Osservatore Romano*, oficiosul scaunului papal, se declară în contra judecării lui Wilhelm II., sprijinindu-și atitudinea pe motivul dificultăților ce-ar prezenta, designarea locului de judecată precum și pedeapsa ce ar fi să i-se aplice. Sfârșitul procesului asupra crimelor kaizerului, spune acest ziar, n-ar putea fi alta decât isvor de noi piedeci în calea păcii durabile. (Ag. Dacia.)

Exkaizerul va fi dus la Paris.

Geneva 5. — Ziarele de aici au cunoștință, că exkaizerul Wilhelm la începutul acestei luni va fi predat conferinței de pace. Wilhelm va fi dus sub escortă militară, ca prizonier de războiu la Paris, unde se vor face cercetările. (Ag. Dacia.)

Grava situație din Germania.

Nauen 5. La ultima mare întrunire a muncitorilor de toate branșele din Berlin, secretarul Busching a declarat, că în timpul cel mai apropiat se va porni din nou și mai cu înverșunare lupta. Ziarul „Lokalanzeiger”, scrie deasemenea, că spartachiștii în ultimul timp și-au procurat multe puști și revolvere, de cari se vor folosi. La Baden, în decursul unei ședințe a socialiștilor independenți, un membru cu numele Reinhardt a accentuat, că în săptămâna ce vine vor izbucni aproape sigur strașnice turburări, dacă socialiștii majoritari nu se vor pune de-a curmezișul planurilor. (Ag. Dacia.)

Explicațiile lui Bauer.

Weimar 5. Noul ministru-președinte al republicii germane, a desfișurat în parlamen-

tul din Weimar, într-o vorbire lungă, cauzele pentru cari a demisionat Scheidemann. Programul guvernului actual rămâne tot acela al guvernului Scheidemann. (Ag. Dacia.)

Drumul spre Moscova liber.

Geneva 5. — La Cristiania au sosit știri, că armatele roșii, retransate în fața Moscovei, pentru apărarea orașului, și-au părăsit pozițiile. Armatele lui Kolceag au deci drum liber. (Ag. Dacia.)

Mare înfrângere bol evistă la Nistru.

Chișinău 5. — Acum câteva zile bolșevicii au încercat să treacă Nistrul pe la Akermann Bolgrad, cu forțe considerabile. Au suferit însă din partea armatei române înfrângere cruntă. De atunci pe întreg frontul răsăritean e liniște. (Ag. Dacia.)

Ofensiva rusă.

Paris 5. Generalul Poperjev, comandantul armatei siberiane de nord, a dat ordin armatei, pentru începerea ofensivei generale. (Ag. Dacia.)

Trupe aliate la granițele Ungariei.

Viena 5. Ziarul vienez „Der Neue Tag” anunță din sursă demnă de încredere, că toți comandanții gărilor vieneze, au fost încunoștințați despre sosirea de trupe ale antentei, spre a fi trimise la granițele Ungariei. (Ag. Dacia.)

Chestia Klagenfurtului.

Paris 5 S'a stabilit în Carinthia, a doua linie de demarcație. Despre această hotărâre a fost avizată misiunea antantei din Klagenfurt precum și guvernul din Belgrad. În urma ordinului primit, Jugoslavii vor evacua Klagenfurt. (Ag. Dacia.)

Bulgarii vor să trimită femeii la conferință.

Paris 5. Guvernul bulgar a adus la cunoștință conferinței de pace, că Gesov, fost ministru bulgar, intenționează să numească în comisiunea bulgară pentru pace femeii! Presa parisiiană e contra lui Gesov, care în tot timpul războiului, a fost prieten și aderent sincer al Germanilor. (Ag. Dacia.)

Măsuri contra bandelor bulgare.

București 5. *Față cu repetatele provocațiuni ale bulgarilor, cari constituți în bande organizate de ofițeri bulgari, atacă satele din Cadrilater, comițând crime nenumărate și terorizând populația, guvernul român a cerut Conferinței din Paris să se facă demersuri grabnice și serioase pentru ca bandele bulgare să nu mai aibă acces la frontiera dobrogeană.*

În același timp guvernul a luat severe măsuri la frontarie pentru preîntâmpinarea unor noi agresiuni.

Belgia salvată de datorii.

Paris 5. Conform hotărârii consiliului de 4, datoriile Belgiei vor fi lichidate în timpul cel mai scurt. La cererea regelui Belgiei, hârtiile de împrumut de stat vor fi deodată răscumpărate și afară de acestea va primi un avans de două miliarde, din despăgubirile ce i-s'au fixat (Ag. Dacia.)

Delegația turcă va părăsi Parisul.

Paris 2. (Întârziată). D. Clemenceau a adresat o scrisoare lui Damad Ferid Pașa, președintele delegației turcești, prin care îl anunță că principalele puteri aliate și asociate vor supune declarațiile turcești cercetării minuțioase pe care o merită, dar că ele se ocupă de interese cari nu sunt ale Turciei și ridică chestiuni internaționale, a căror rezolvare imediată nu e posibilă. Așa fiind, consiliul ori cât ar dori să procedeze de repede la restabilirea definitivă a păcii și să nu prelungească perioada actuală de nesiguranță, e convins că un termen e inevitabil și de aceea e de părere că delegația turcească nu câștigă nimic stând mai mult în Franța.

Socialiștii din Austria contra bolșevismului.

Un muncitor sosit din Viena ne-a dat interesante date despre congresul partidului socialdemocrat din Austria, la care luase parte. La acest congres, socialiștii din Austria au fost reprezentați prin 270 delegați.

Președintele partidului, dr. Frideric Adler raportând despre activitatea dezvoltată dela izbucnirea revoluției, a arătat că socialiștii trebuie să adopte tactica evoluționistă, iar nici decum tactica bolșevistă, căci atunci s'ar ajunge la stările anarhice din Rusia, Ungaria și Munch.

Bolșevismul, a spus dr. Adler, zădărnicește orice mișcare a muncitorilor, căci pe deoparte îi desbină pe muncitori în două tabere, iar pe de alta îi împinge la reacțiune și îi face dușmani ai mișcărilor muncitorești și pe acei, cari în cursul evoluției treptate ar fi venit în tabăra proletarilor.

Sub impresia cuvintelor președintelui, când un delegat, aderent al comunismului a prezintat o rezoluție ca congresul să proclame republica sovietică, 261 delegați au votat contra acestei rezoluții și nouă pentru.

Cu ce se ocupă cei din Seghedin?

Guvernul maghiar din Seghedin, s'a apucat în timpul din urmă, în lipsă de altăceva mai bun de tipărit mai multe feluri de timbre poștale. Până acum sunt în circulație timbre de câte 2, 3, 6, 15 fil., apoi timbre speciale pentru imprimate și gazete. Nu am avea nimic de obiectat; dacă aceste timbre nu ar avea tipărit subț cifra ce indică valoarea lor, textul: *Magyar királyi posta*, (poșta regală! maghiară) și jur împrejur sigilarea pe deasupra: *magyar nemzeti kormány Szeged 1919* (guvernul maghiar din Seghedin anul 1919).

Timbrele aceste au fost tipărite de guvernul maghiar din Seghedin, care după cum vedem, spre deosebire de guvernul sovietist din Budapesta, afirmă că poșta sa maghiară este *regală*.

Carol IV-lea de Habsburg, oare când va fi primit cea dintâi scrisoare a guvernului din Seghedin?

— *Abonații cari își schimbă domiciliul sunt rugați, ca deodată cu noua adresă să ni-o comunice și pe cea veche, căci în caz contrar expediția suferă întârziere.*

Colecta Avram Iancu.

Rog pe toți, domnișoare și domni, că- rora le-am dat fie direct, fie indirect — din încredințarea Reuniunii terrelor române din Brad — colecte pentru monumentul lui Avram Iancu (nrii 576-600), să binevoiască a preda — după încheierea colectelor — listele dimpreună cu sumele indicate în liste dlui avocat în Arad, dr Sever Ispravnic (Piața Boros Béni nr. 1). Mulțumesc tuturor pentru osteneli și dăruiri.

Arad, 16 (29) Iunie 1919.

Prof. Sabin Evușian.

Redactor responsabil: Dr. Sever Miclea.

Editor responsabil: Aurel Russu.

Se caută

pentru o mare casă comercială-industrială un bun **ACHIZITOR**. Se cere garanță materială și morală.

Ofertele se vor înainta la administrația acestui ziar.

Primpretorul plasei Mariaradna Județul Arad.

CONCURS.

În cercul de hornar (coșeriu) Soșorșin dreptul de măiestru hornar a devenit vacant, în urma abdicării de acest drept.

Pentru dobândirea acestui drept se publică concurs.

Plată regulamentară. Petițiile în chestie să se adreseze preturei din Mariaradna în termen de 15 zile, dela această publicare.

Mariaradna, la 25 Iunie, 1919.

Dr. Eugen Beleş m. p.
Primpretor.

Be 166-3

x Iuliu Halmos, dentist diplomat, care a lucrat timp de 4 ani în atelierul militar al garnizoanei din Arad, și-a făcut temeinice studii asupra celor mai nouă rezultate pe terenul dentistic, și-a redeschis atelierul dentistic din Arad str. Asztalos Sándor nr. 10. Ordonează de la orele 8 a. m. până la orele 6 seara.

Ha 1

PETROL ȘI BENZINĂ

SE CAPĂTĂ ÎN SCHIMB
PENTRU BUCATE LA:

MAXIM I. VULCU, ARAD
STRADA FÁBIÁN LÁSZLÓ NR. 5.

VU 87-10

„Iarăși am pus în circulațiune cel mai favorabil cosmetic a damelor”

HELACITUL

„Fața unsuroasă și cu coși (mitesser) după o mică spălătură devine minunat de frumoasă de oarece HELACITUL e neuz, nestricicios și îndată se observă efectul lui înfrumșetător”. — — (Fo 142)

PREȚUL 5 cor.

Dr. FÖLDES și HEHS
farmaciști, ARAD.

Cea mai bună calitate de perii și pământule, în sortiment bogat, se pot cumpăra cu prețuri avantajoase, în prăvălia fabricii lui

Alexandru Maar

Revânzătorilor cu preț redus.

ARAD, Deák Ferenc utca nr. 2.

Ma 43-20

CETIȚI ȘI RĂSPÂNDIȚI ZIARUL
„ROMÂNUL”.

VINURI

de soiuri foarte bune albe și Schiller, trase după drojdi în detal pe lângă prețuri foarte moderate se pot căpăta la firma:

He 114-3

„HERMES”

întreprindere de Comisiuni,

în ARAD, str. Luther Márton nrul 1.

LA COMERSANTUL

GHEORGHE ȘTEFU, Arad
(STRADA FRANCISC DEÁK NRUL 30).

SE AFLĂ DE VÂNZARE „SODĂ VERITABILĂ”
PENTRU FERBEREA SĂPUNULUI. Se 146-5

VAR

frumos alb în bucăți mari se poate prinota pentru furnisare momentană în detal sau în poziții de vagoane pentru toate gările la:

Pe 153-5

ALEXANDRU POLIÁK

fabricant de țigă

ARAD, str. Nádor 14. :: Telefon: 938.

COMPANIA DE JANDARMI ARAD.

Cum s'a îngrijit România de jandarmii săi?

(Estras din legea reangajaților din 1913.)

1. Acei soldați, cari au terminat serviciul activ și au fost apți, au fost reangajați pe un an sau doi ani de probă, devenind imediat *sergenți instructori*. Plata unui sergent instructor în al 4-lea an de serviciu (în 1 la jandarmerie) e azi cu totul 272 lei 90 bani. După un an e 305 lei 20 bani lunar.

2. După terminarea serviciului de probă poate deveni sergent instructor, *plotonier*.

Plotonierul primește după al 5-lea an de serviciu pe lună 370 lei, după al 10-lea an de serviciu 400 lei 70 bani, iar după al 15-lea an de serviciu 434 lei 40 bani.

3. *Plotonierul major* primește după ani totali de serviciu și anume:

după 5 ani	482 lei 20 bani
„ 10 „	527 „ 60 „
„ 15 „	570 „ — „

4. Anii serviți în armată și războiu încă se socotesc la plată și penziune.

5. În suma de sus se află și hrana și bani pentru scumpirea traiului.

6. Jandarmii primesc hainele și armatura dela stat.

7. Jandarmii căsătoriți fără copii primesc afară de aceasta o porție, cu copii două porții de pâine pe zi.

8. Jandarmii primesc dela stat locuință, lemne pentru încălzit, fier și luminat. Tot așa și cei căsătoriți pentru familiile lor.

9. Tratamentul și hrana în spitalele militare a jandarmilor reangajați e în sarcina statului.

10. Medicamentele pentru jandarmi și familiile lor se eliberează fără plată.

11. Pentru transporturi pe căile ferate se bucură jandarmii și familiile lor de o înlesnire. Chiar așa și în stațiuni balneare și climaterice.

12. Copiii reangajaților din activitate, cari frecventează școlile statului, sau cari depun numai examene la aceste școli, vor fi scutiți de orice taxă școlară pentru înscriere, sau pentru examen.

Fiii reangajaților din activitate, admiși în școlile militare vor

plăti numai 1/4 din taxele prevăzute în regulamentele acelor școli pentru fii ofițerilor activi.

Bursele sau semibursele ce se acordă fiicelor de reangajați pentru școlile profesionale din fondurile Casei dotațiunii oastei, s vor hotărî prin regulamentul relativ și prin bugetul acelei Case.

13. La jandarmerie se primesc și căsătorii.

14. Acel jandarm, care servește până la îndeplinirea etății de 42 ani, primește apoi o penziune a cărei mărime atârână dela gradul ce l-a avut jandarmul mai pe urmă. P. e. un *Plutonier major* primește lunar cam 170 lei penziune.

15. Afară de penziunea aceasta mai primește fiecare jandarm una din următoarele 3 înlesniri:

- pământ dela stat, sau
- o funcțiune dela stat, sau
- 2500 lei.

16. Mărimea pământului e cam 10 jugăre.

Pe lângă pământul de cultură jandarmul primește un loc de casă în vatra comunei în întindere de 2500 m. p.

Ministrul domeniilor procură jandarmilor cu pământ, în contul lor o casă și un coșar după un model economic și apropiat trebuirilor lor, precum și doi boi, un car, un plug, o grapă și unelte agricole de prima necesitate.

Amortizarea sumelor cu cari reangajații cu moșie au fost creditanți se face în timp de 15 ani cu o dobândă de 3%.

Lemnele de lipsă pentru construirea caselor și coșarilor se dau gratuit din pădurile statului.

17. Fiecare jandarm cu pământ e scutit pe 5 ani de dare sau aruncare.

18. Pământurile acestea nu se pot vinde în decurs de 30 ani.

19. Funcții pot jandarmii primi:

- la ministeriul de domenii,
- la ministeriul lucrărilor publice,
- la poștă,
- la căile ferate și
- la ministeriul de războiu.

Așa s'a îngrijit România încă în anul 1913 de jandarmii săi!

Sigur că acum România Mare se va îngriji și mai mult de viitorul jandarmilor săi, căci stăm înaintea reformei agrare și atâtea funcții vor fi posibile de a se ocupa de jandarmi!

Intrați deci fraților la jandarmeria ardeleană, iară cei cari vă aflați deja acolo, purtați-vă bine căci un viitor fericit vă așteaptă!

Co 148-4

Comdt. Comp. Căpitan VASILIE BARBU.